

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/64/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2223202027
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2223202027.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Matúš Staríček a sudcov: JUDr. Ľuboslava Vanková a Mgr. Jozef Mačej, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XX/XX, E. F., proti žalovanej: Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, zastúpená: Beňo & partners advokátska kancelária s.r.o., IČO: 44 250 029, so sídlom Námestie sv. Egídia 40/93, Poprad, o určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov a o zaplatenie 5.995,30 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 20C/58/2023-145 zo dňa 10.1.2024, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II. a IV. p o t v r d z u j e.
- II. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 120143316 zo dňa 31.5.2014 uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. je bezúročný a bez poplatkov; výrokom II. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 4.800,60 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku; výrokom III. vo zvyšnej časti žalobu zamietol; a výrokom IV. rozhodol, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60,14 %.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, § 39, § 52 ods. 1 a 2, § 52a ods. 2, § 101, § 107 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 456 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) a d), § 7 ods. 1, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, 2 a 4, § 15 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 137 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Vecne rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 23.6.2023 domáhal určenia, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalovaným je bezúročný a bez poplatkov a zaplatenia istiny 5.995,30 eur titulom bezdôvodného obohatenia. Žalobca v žalobe tvrdil, že uzatvoril s právnym predchodcom žalovanej dňa 31.5.2014 Zmluvu a zmluvu o zabezpečení č. 120143316, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť žalobcovi viazaný spotrebiteľský úver vo výške 4.224,30 eur na kúpu predmetu financovania A, ktoré predstavovalo vozidlo BMW za cenu 5.379 eur, a na kúpu predmetu financovania B, ktorý predstavoval doplnkový tovar a služby za cenu 459 eur. V ten istý deň bola uzavretá kúpna zmluva predávajúcim Auto Diskont a žalobcom ako kupujúcim, ktorej predmetom bol predaj vozidla zn. BMW s tým, že zmluva obsahovala výhradu vlastníctva predávajúceho až do úplného splatenia kúpnej ceny, ktorá bola dohodnutá vo výške 5.379 eur. Časť kúpnej ceny vo výške 1.637,70 eur bola predávajúcemu

zaplatená v hotovosti, zostatok vo výške 3.765,30 eur mal byť uhradený prostredníctvom úveru zo zmluvy č. 120143316. Ďalej žalobca poukázal na rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 20Csp/64/2021, v ktorom súd uviedol, že žalovaná nepreukázala posúdenie s odbornou starostlivosťou schopnosti žalobcu splácať poskytnutý úver, pričom z tohto dôvodu je spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov. Žalobca tvrdil, že zmluva neobsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom RPMN je uvedená nesprávne 39 %, hoci skutočne je 39,87 % a výška úrokovej sadzby 39 % prekračuje priemerné úrokové sadzby komerčných bánk v danom období. Žalobca mal splatiť 9.194,40 eur a nie 8.735,40 eur. K otázke premlčania uviedol, že v prípade spotrebiteľských vzťahov nie je možné automaticky prezumovať vedomosť spotrebiteľa o právnej úprave a jej dôsledkoch, a teda nie je možné ani automaticky počítať začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty spoločne s plynutím objektívnej lehoty. Žalovaná poskytla žalobcovi spolu sumu 4.224,30 eur a žalobca zaplatil sumu 10.179,60 eur, pričom časť žalobcom zaplatených splátok, ktoré prevyšujú poskytnutú sumu úveru, t.j. rozdiel medzi zaplatenou sumou a poskytnutou, teda suma 5.995,30 eur predstavuje na strane žalovanej bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila a považovala nárok uplatnený žalobou za premlčaný.

3. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobca dňa 31.5.2014 uzatvoril s predávajúcou spoločnosťou AUTO DISKONT s.r.o. kúpnu zmluvu s predmetom kúpy motorového vozidla značky BMW 3, s dátumom prvej evidencie 27.4.2005. Kúpna cena v časti E. zmluvy bola stanovená sumou 5.379 eur, pričom časť kúpnej ceny vo výške 1.613,70 eur bola predávajúcemu zaplatená v hotovosti pri podpise tejto zmluvy a zvyšná časť kúpnej ceny vo výške 3.765,30 eur mala byť v zmysle zmluvy predávajúcemu zaplatená prostredníctvom úveru na základe zmluvy o úvere č. 120143316 uzatvorenej medzi kupujúcim a obchodnou spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., t.j. právnu predchodkyňou žalovanej. V deň uzatvorenia kúpnej zmluvy, t.j. dňa 31.5.2014 spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. zastúpená sprostredkovateľom AUTO DISKONT s.r.o. uzavrela so žalobcom „Zmluvu a zmluvu o zabezpečení“ č. 120143316, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru žalobcovi na financovanie kúpy osobného ojazdeného motorového vozidla BMW rad 3 320d s dohodnutou kúpnu cenou 5.379 eur - predmet financovania A, ako aj predmet financovania B - doplnkový tovar a služby: balíček povinnej výbavy (48 eur), príprava vozidla k predaju a služby (191 eur), carlife agrance (220 eur) s dohodnutou kúpnu cenou 459 eur. Úver mal byť podľa zmluvy žalobcovi poskytnutý vo výške 4.224,30 eur, pričom mesačné splátky splatné vždy k 15. dňu v mesiaci (v počte 60) činili (bez poistenia) 145,59 eur. Ďalej bol dojednaný termín konečnej splatnosti 05/2019, ročná úroková sadzba 39 %, RPMN 39 % a priemerná RPMN 28,42 %. Celková čiastka s poistením bola stanovená sumou 8.735,40 eur. Žalobca sa so splácaním úveru dostal do omeškania, preto došlo k predaju osobného motorového vozidla.

4. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 20Csp/64/2021 (ktorého obsah súd oboznámil na pojednávaní konanom dňa 10.1.2024 a osobitne ponechal právnemu zástupcovi žalovanej aj priestor na nahliadnutie do spisu) vyplynulo, že právny predchodca žalovanej (spoločnosť VÚB Leasing, a.s.) sa domáhal od žalobcu zaplata istiny 1.244,16 eur s príslušenstvom. V priebehu konania žalobkyňa v danej veci postúpila pohľadávku na spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., pričom súd uznesením č. k. 20Csp/64/2021-129 zo dňa 20.7.2022 pripustil, aby na miesto nej do konania vstúpila menovaná spoločnosť. Rozsudkom č. k. 20Csp/64/2021-183 zo dňa 9.2.2023, právoplatným dňa 10.5.2023 súd žalobu o zaplata sumy 1.244,16 eur s príslušenstvom zamietol (výrok I.), žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.). V bode 16. citovaného rozsudku súd konštatoval, že uzavretiu zmluvy nepredchádzalo zisťovanie, na základe ktorého by právna predchodkyňa žalobkyne mohla, navyše s odbornou starostlivosťou, posúdiť schopnosť žalovaného tento úver splácať. Z tohto dôvodu sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. V bode 17. citovaného rozsudku súd ďalej uviedol, že žalovaný (spotrebiteľ) zaplatil na splátkach celkom 10.179,60 eur, čo pri úvere poskytnutom vo výške 4.224,30 eur znamená, že ho preplatil až o 5.955,30 eur.

5. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že spor medzi žalobcom a žalovanou je spotrebiteľským sporom, t.j. sporom medzi žalobcom ako spotrebiteľom a žalovanou ako dodávateľom vyplývajúcim a súvisiacim so spotrebiteľskou zmluvou o úvere. Medzi stranami nebolo sporné uzatvorenie kúpnej zmluvy medzi spoločnosťou AUTO DISKONT s.r.o. a žalobcom dňa 31.5.2014 o kúpe motorového vozidla a uzatvorenie zmluvy o úvere č. 120143316 medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., t.j. právnu predchodkyňou žalovanej, zastúpenej sprostredkovateľom AUTO DISKONT s.r.o. dňa 31.5.2014. Medzi stranami bolo sporné, či je daný naliehavý právny záujem

na požadovanom určení o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, resp. či má opodstatnenie žalobcom navrhnuté určenie, či je uplatnené právo premlčané, či je zmluva o spotrebiteľskom úvere bezúročná a bez poplatkov, či sa žalovaná bezdôvodne obohatila na úkor žalobcu a v akej výške.

6. Súd prvej inštancie žalobu o určenie, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 120143316 zo dňa 31.5.2014 je bezúročný a bez poplatkov, považoval za prípustnú v zmysle § 137 písm. d) CSP, a to s odkazom na § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý umožňuje spotrebiteľom pred súdom sa domáhať určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru žalobou. V prípade žalôb podľa § 137 písm. d) CSP naliehavý právny záujem netreba preukazovať. S argumentáciou žalovanej, že z výsledku požadovaného určenia žalobca nemá žiadny ekonomický ani právny prospech súd prvej inštancie nesúhlasil, keďže práve požadované určenie predstavuje právny základ pre posúdenie dôvodnosti nároku o vydanie bezdôvodného obohatenia, teda žalobca právny prospech z takéhoto určenia bez pochyb má. Napriek tomu, že súd už v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 20Csp/64/2021-183 zo dňa 9.2.2023 konštatoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, vzhľadom na subjektívnu záväznosť tohto rozsudku (žalovaná v čase vyhlásenia rozsudku už nebola sporovou stranou, a preto pre ňu rozsudok záväzný nie je), ani táto okolnosť nevyklučuje požadované určenie v tomto konaní (nejde pritom ani o *res iudicata*).

7. Súd prvej inštancie sa ďalej vysporiadal s námietkou premlčania vznesenou žalovanou, ktorá mala za to, že objektívna trojročná premlčacia doba na uplatnenie predmetného nároku uplynula najneskôr dňa 1.3.2022, keďže posledná splátka bola zo strany žalobcu uhradená dňa 1.3.2019. Pokiaľ by aj žalobca odvodzoval začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty odo dňa vydania rozhodnutia Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 20Csp/64/2021 zo dňa 9.2.2023, aj v takomto prípade by bol nárok žalobcu premlčaný, nakoľko subjektívna premlčacia lehota môže plynúť iba v rámci lehoty objektívnej. Súd prvej inštancie mal za to, že námietka premlčania nebola žalovaným dôvodne vznesená. Súd v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/268/2021 zo dňa 28.2.2022, v ktorom sa konštatuje nasledovne: „Vzhľadom na to, že podľa rozsudku Súdneho dvora EU C-485/19 zásada efektivity bráni vnútroštátnej úprave objektívnej trojročnej premlčacej lehoty je nevyhnutné na tento typ nárokov subsidiárne uplatňovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia (a to bez skúmania zavinenia). Dovolací súd súčasne poukazuje na vecne správny názor odvolacieho súdu, podľa ktorého vo vzťahu k aplikovaniu 10-ročnej alebo 3-ročnej objektívnej premlčacej doby odvolací súd poukazuje na bod 42. v spojení so záverom Písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-485/19 zo dňa 07.10.2019, kde Európska komisia uviedla, že čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať tak, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľa, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa z nekalej zmluvnej podmienky má pre uplatnenie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa. ... V rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/29/2021 najvyšší súd zvýraznil špecifickosť situácie, vzniknutej a vyvolanej osobitosťou právnej úpravy spotrebiteľského práva, najmä zák. č. 129/2010 Z.z. V podstatnom uviedol, že „[z]a skutkovú okolnosť (skutkové okolnosti), ktorá je (sú) podstatná pre nadobudnutie vedomosti spotrebiteľa o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, potrebnej pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby, je podľa názoru dovolacieho súdu potrebné považovať skutočnú vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Bez tejto vedomosti je spotrebiteľ v presvedčení, že jeho povinnosťou je (bolo) plniť zmluvne dohodnutý záväzok a splácať dlh splátkami vo výške dohodnutej v zmluve, ktorej návrh riadne a podľa dôvery spotrebiteľa v súlade so zákonom vypracoval veriteľ - dodávateľ ponúkajúci svoj produkt. Nestačí preto len predpokladať, že oprávnená osoba skutkové okolnosti mohla vedieť, alebo sa ich mohla alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Dovolací súd zdôrazňuje, že spotrebiteľova vedomosť o tom, že výška splátok (resp. celého konečného dlhu zahŕňajúceho aj úroky a poplatky) je v úverovej spotrebiteľskej zmluve uvedená nesprávne, je sama osebe skutkovou okolnosťou, nie okolnosťou právnou (zistenie o rozpore takéhoto zmluvného dojednaní so zákonom je len dôvodom nadobudnutia tejto vedomosti) ... Otázkou nadobudnutia skutočnej vedomosti spotrebiteľa o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, nemožno oddeliť od ustálenia momentu, kedy spotrebiteľ túto vedomosť získal. Ide totiž o to, či je možné pri každej zmluve o spotrebiteľskom úvere a u každého spotrebiteľa automaticky usudzovať nadobudnutie skutočnej vedomosti o bezdôvodnom obohatení len na základe spotrebiteľovej dôkladnej znalosti obsahu zmluvy o úvere a povinnosti plnenia na účet

veriteľa, čo by v podstate znamenalo prezumpciu jeho vedomosti o rozpore jej (niektorých) ustanovení so zákonom ... Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu". Najvyšší súd SR v danej veci uzavrel, že „podstatnou skutkovou okolnosťou, ktorú by sa mal spotrebiteľ dozvedieť, aby mu začala plynúť subjektívna premlčacia lehota, je vedomosť o tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pri skúmaní momentu, kedy spotrebiteľ nadobudol vyžadovanú skutočnú (preukázanú) vedomosť o tejto podstatnej skutkovej okolnosti ... je potrebné si uvedomiť, že ide o subjektívny okamih, v ktorom sa spotrebiteľ dozvie také skutkové okolnosti, ktoré mu umožnia uplatniť svoje práva v súdnom konaní žalobou o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď sa jeho právo stalo nárokom (actio nata). Rozhodujúce nie je, či možnosť dozvedieť sa tieto skutočnosti mal už skôr". ... V prejednávanom spore bolo potrebné individualizovať, kedy žalobca nadobudol vedomosť o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil". Opierajúc sa o právny názor Najvyššieho súdu SR súd prvej inštancie dospel k záveru, že právo žalobcu domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia premlčané nie je, keďže žaloba bola podaná v desaťročnej premlčacej dobe. Posledná splátka zo strany žalobcu bola uhradená dňa 1.3.2019, žalobca vedomosť o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil nadobudol z rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 20Csp/64/2021-183 zo dňa 9.2.2023 a žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia podal dňa 23.6.2023.

8. Súd prvej inštancie žalobu v časti určenia, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 120143316 zo dňa 31.5.2014 uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. je bezúročný a bez poplatkov, považoval za dôvodnú. Zmluva uzatvorená žalobcom a právnym predchodcom žalovanej dňa 31.5.2014 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože bola uzavretá medzi právnou predchodkyňou žalovanej ako právnickou osobou konajúcou v rámci predmetu svojho podnikania a žalobcom ako fyzickou osobou, t.j. spotrebiteľom, ktorý pri jej uzatváraní nekonal v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy je, že sa na ňu subsidiárne vzťahuje OZ. Vychádzajúc zo zákona o spotrebiteľských úveroch musí predmetná zmluva obsahovať náležitosti ustanovené v § 9 ods. 2. Pre spotrebiteľskú zmluvu je tiež charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, pričom nemá reálnu možnosť zmluvné podmienky individuálne dojednať.

9. Súd prvej inštancie po preskúmaní spotrebiteľskej zmluvy dospel k záveru, že dohoda o úrokoch vo výške 39 % ročne z poskytnutého úveru je neplatná, lebo sa prieči dobrým mravom. Úroková sadzba dohodnutá v zmluve bola niekoľkonásobne vyššia než priemerná úroková sadzba porovnateľných úverov v danom období. Z uvedeného dôvodu absentuje v zmluve náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch. Už len pre uvedený nedostatok zmluvy sa úver považuje za bezúročný a bezpoplatkový. Na uvedenom konštatovaní nemení nič skutočnosť, že v deň uzavretia zmluvy ešte nebolo účinné obmedzenie týkajúce sa najvyššej prípustnej odplaty (zákon č. 141/2014 Z.z. nadobudol účinnosť po uzavretí spotrebiteľskej zmluvy). Súd prvej inštancie mal za preukázané, že výška úrokovej sadzby z obdobných úverov poskytovaných v rozhodnom období bola podľa Národnej banky Slovenska za mesiac máj roku 2014 v priemere 10,71 %. Teda úroková sadzba dohodnutá v zmluve bola niekoľkonásobne vyššia než priemerná úroková sadzba porovnateľných úverov v danom období. Išlo tak o viac než 3-násobok (takmer 4-násobok) priemerných úrokových sadzieb, a preto súd v časti dohodnutého úroku považoval zmluvu za neplatnú, v rozpore s dobrými mravmi. Na kategóriu dobrých mravov treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy OZ nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi je obsiahnutý aj v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa ustanovenia § 4 ods. 8 tohto právneho predpisu predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zvytými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji

výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, leš, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody. Za dobré mravy vo všeobecnosti možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je častokrát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/151/2013 zo dňa 25.09.2013 a sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 5.11.2014. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah súd prvej inštancie považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100 % priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami.

10. Ďalším dôvodom, pre ktorý súd prvej inštancie vyhodnotil žalobcovi poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, je uvedenie nesprávnej výšky ročnej percentuálnej miery nákladov. Podľa názoru súdu prvej inštancie suma na doplnkový tovar a služby nemala byť súčasťou celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Žalobca už v predchádzajúcom konaní sp. zn. 20Csp/64/2021 o.i. argumentoval tým, že on záujem o predmet financovania B (doplnkový tovar a služby) nemal, pričom nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy o úvere, keďže išlo o vopred pripravenú, formulárovú zmluvu. Preskúmaním predložených listinných dôkazov súd prvej inštancie dospel k záveru, že kúpna zmluva obsahuje jasný prejav žalobcu získať úver v konkrétnej výške 3.765,30 eur na dofinancovanie osobného automobilu. Avšak zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj predmet financovania B - doplnkový tovar a služby vo výške 459 eur, ktorý si spotrebiteľ nevymienil a nemal o nich záujem. Žalobca ako spotrebiteľ majúci záujem o kúpu motorového vozidla v rámci jedného rokovania s predajcom o kúpnej zmluve s týmto subjektom zároveň vystupujúcim aj ako sprostredkovateľ úveru pre žalovanú, uzavrel aj zmluvu o spotrebiteľskom úvere bezpochyby s cieľom takto získanými peniazmi z úveru financovať časť kúpnej ceny motorového vozidla, čo zmluvné strany v kúpnej zmluve odkazom na číslo úverovej zmluvy a uvedením výšky úveru 3.765,30 eur nespochybniteľne aj vyjadrili. Vzhľadom na okolnosti, za ktorých bola uzavretá, zmluva o spotrebiteľskom úvere svojou povahou pre žalobcu bezo sporu je preto zmluvou, ktorej predmet sa realizuje len v spojení s inou zmluvou, ktorou v danom prípade je zmienaná kúpna zmluva. Pre priemerného spotrebiteľa, akým je aj žalobca, za bežných okolností je totiž podstatným práve kúpna zmluva ako prvotný dokument, z ktorého jednoznačne vyplýva, že časť kúpnej ceny motorového vozidla v rozsahu 3.765,30 eur bude financovaná jej vyplatením predajcovi práve z tohto úveru identifikovaného číslom úverovej zmluvy, ktorý na tento účel má poskytnúť žalovaný ako veriteľ. Spotrebiteľovi, ktorý pri dojednaní spotrebiteľského úveru vystupuje v slabšej pozícii v porovnaní s poskytovateľom úveru, je potrebné v týchto vzťahoch v medziach zákona poskytnúť zvýšenú ochranu, keďže vzhľadom na zložitú problematiku dôveruje poskytovateľovi úveru. V danom prípade však došlo k zneužitiu tejto dôvery spotrebiteľa pri dojednávaní spotrebiteľského úveru, ktorého predmetom je financovanie kúpy motorového vozidla. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že ide o zmluvy vzájomne závislé (§ 52a ods. 2 OZ) a o viazaný spotrebiteľský úver (§ 15 zákona o spotrebiteľských úveroch). Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoCsp/30/2021 zo dňa 23.2.2022.

11. Úver v celej jeho výške, t.j. aj predmet financovania B bol poskytovateľom úveru poukázaný priamo na bankový účet samotného predávajúceho, teda žalobca s týmito peňažnými prostriedkami nedisponoval, disponoval s nimi výlučne subjekt, s ktorým žalobca pri uzavretí zmlúv rokoval. Vzhľadom na to, že kúpna zmluva so zmluvou o spotrebiteľskom úvere tvoria obchodný celok, bolo na žalovanej, pre ktorú sprostredkovateľ úveru v jej mene konal a na ktorej účet úverové prostriedky boli poskytnuté, preukázať, že plnenie aj v rozsahu sporných 459 eur bolo poskytnuté v prospech žalobcu výhradne na financovanie konkrétneho tovaru alebo konkrétnej služby uvedenej v zmluve o jeho kúpe alebo o jej poskytnutí. Podľa názoru súdu prvej inštancie ako nedostatočná sa javí argumentácia žalovanej, že nemala možnosť ovplyvniť výber tovaru a služieb a hodnotiť ich cenu, pričom spotrebiteľ mal možnosť nekúpiť doplnkový tovar a služby, a to vzhľadom na formulárový charakter zmluvy, ako aj na skutočnosť, že v jej mene konal ako sprostredkovateľ priamo predávajúci motorového vozidla AUTO DISKONT s.r.o., pričom jeho nekalá obchodná praktika a nedostatočná informovanosť spotrebiteľa v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu. Zmluvná podmienka poskytovania doplnkových služieb nepochybne predstavuje nad primeranú mieru výrazný zásah do právneho postavenia spotrebiteľa, pretože nezanedbateľne zvyšuje

jeho náklady spojené s úverom bez zrejmej materiálnej protihodnoty. V prejednávanej veci spotrebiteľský úver mal byť použitý výhradne na účel financovania doplatku kúpnej ceny osobného automobilu a mal predstavovať sumu 3.765,30 eur a nie na financovanie ďalších doplnkových služieb, ktoré spotrebiteľ nechcel a nebol na ne ani len upozornený. Je neprípustné žiadať od žalobcu zaplataenie doplnkových služieb, ktoré poskytnúť žalobca ako spotrebiteľ nechcel a nežiadal. Takéto služby v kúpnej zmluve v súvislosti s predajom vozidla dohodnuté neboli vôbec. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie zato, že doplatok kúpnej ceny vozidla vo výške 3.765,30 eur mal byť celkovou výškou poskytnutého spotrebiteľského úveru. Nie je možné, aby poskytovateľ úveru premietal do istiny úveru akékoľvek pre klienta, t.j. spotrebiteľa skryté povinné náklady na financovanie niečoho, čo spotrebiteľ nepožadoval. Takýto postup je možné považovať za nekalú obchodnú praktiku. Žalovaná teda umelo navýšila sumu úveru, pričom výška poskytnutého úveru je jedným zo základných vstupných parametrov pre výpočet údaju RPMN. Keďže do istiny úveru je zahrnutý aj poplatok za doplnkové služby je celková výška úveru uvedená nesprávne, s čím súvisí aj nesprávne uvedená výška RPMN, aj preto je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 9 ods. 2 písm. g) v spojení s § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch. Pre výpočet RPMN sú dôležité vstupné parametre. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená RPMN v nesprávnej výške 39 % . Pokiaľ sa zohľadní skutočná výška úveru 3.765,30 eur (zodpovedajúca doplatku kúpnej ceny za osobný automobil), ktorá bola žalobcovi reálne vyplatená, pri celkovej čiastke na zaplataenie 8.735,40 eur, predstavuje správny údaj RPMN 39,87 %. Z toho vyplýva, že v zmluve uvedená RPMN je nižšia ako v skutočnosti.

12. Čo sa týka skúmania bonity žalobcu právnou predchodkyňou žalovanej pred poskytnutím spotrebiteľského úveru, súd prvej inštancie sa stotožnil s právnym názorom uvedeným v právoplatnom rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 20Csp/64/2021-183 zo dňa 9.2.2023 a mal za to, že žalovaná nepreukázala súdu, že postupovala s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalobcu splácať poskytnutý úver. Žalovaná síce formálne niektoré úkony pred poskytnutím úveru vykonala, zaobstarala základné informácie, avšak nie v dostatočnom rozsahu, pričom uvedené nesvedčí o tom, že postupovala s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity žalobcu. Aj keď zákon ukladá spotrebiteľom povinnosť poskytnúť údaje umožňujúce posúdiť veriteľovi jeho schopnosť splácať úver, nezabavuje to veriteľa jeho povinnosti údaje získané od spotrebiteľa v rámci možností preveriť. Veriteľ musí náležite zisťovať schopnosť spotrebiteľa splácať úver a požadovať doklady k jeho tvrdeniam, nemôže sa opierať iba o deklarované tvrdenia spotrebiteľa a následne musí veriteľ zistené skutočnosti profesionálne vyhodnotiť.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je v časti, v ktorej sa žalobca domáhal určenia, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 120143316 zo dňa 31.05.2014 uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. je bezúročný a bez poplatkov, dôvodná, preto súd žalobe v tejto časti vyhovel (výrok I.).

14. Vychádzajúc z toho, že súd prvej inštancie považoval žalovanou poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, žalobca má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. V prejednávanej veci bol žalobcovi reálne poskytnutý úver rovnajúci sa doplatku kúpnej ceny motorového vozidla vo výške 3.765,30 eur. Čo sa týka uhradenej sumy rozhodnej pre výpočet bezdôvodného obohatenia, tú súd ustálil sumou 8.565,90 eur, t.j. bez akontácie, teda sumy 1.613,70 eur, keďže zaplataenie tejto sumy (t.j. akontácie) nepredstavuje bezdôvodné obohatenie ani za situácie, že uvedenú časť kúpnej ceny uhradil žalobca. Jedná sa tu totiž o typický obsah leasingovej zmluvy, keď je predmet leasingu nadobúdaný do vlastníctva leasingového prenajímateľa a leasingový nájomca ho má právo užívať (a po uplynutí dojednanej doby odkúpiť) s tým, že pri nadobúdaní zaplatí časť kúpnej ceny (akontáciu) leasingový nájomca a zvyšok kúpnej ceny zaplatí leasingový prenajímateľ s tým, že leasingový nájomca tento zvyšok kúpnej ceny splatí ako poskytnutý úver. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6CoCsp/3/2021 zo dňa 29.7.2021, ktorý bol preskúmaný aj Najvyšším súdom SR v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/78/2022 zo dňa 30.11.2022. Súd prvej inštancie vychádzal z predloženej platobnej histórie, ako aj zo zhodného tvrdenia strán, že žalobca uhradil spolu sumu 10.179,60 eur, ktorá bez akontácie 1.613,70 eur činí sumu 8.565,90 Eur. Keďže súd prvej inštancie ustálil, že je potrebné úver vyhodnotiť ako bezúročný bez poplatkov, potom sa žalovaná na úkor žalobcu bezdôvodne obohatila o sumu 4.800,60 eur (zaplatená suma 8.565,90 eur - 3.765,30 eur ako doplatok kúpnej ceny vozidla, ktorú mal žalobca zaplatiť bez zarátania doplnkovej služby, ktorá je nedôvodná). Z uvedeného dôvodu, súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.800,60 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku

(výrok II.). Keďže žalobca v konaní žiadal priznať 5.995,30 eur, súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok III.).

15. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 251, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V konaní mal žalobca úspech v rozsahu 80,07 % (pri žalovanej celkovej sume 5.995,30 eur a priznanej sume 4.800,60 eur) a žalovaná 19,93 %. Čistý úspech žalobcu tak predstavuje 60,14 %.

16. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. vo veci samej a závislom výroku IV. o trovách konania podala odvolanie žalovaná s návrhom, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie (v odvolaní napadnutom rozsahu) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alt. ho zmenil a žalobu zamietol. Odvolanie odôvodnila právne § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Žalovaná nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého nie je možné žalobcom uplatnený nárok považovať za premlčaný, nakoľko na daný prípad je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu lehotu. Žalovaná má za to, že žalobcom uplatnený nárok je potrebné považovať za premlčaný v celom rozsahu, a to vo všeobecnej trojročnej objektívnej premlčacej lehote. Z prehľadu splátok a úhrad, ktorý žalovaná priložila ku svojmu vyjadreniu k žalobe vyplýva, že posledná splátka bola zo strany žalobcu uhradená dňa 1.3.2019. Objektívna premlčacia lehota na uplatnenie predmetného nároku tak uplynula najneskôr dňa 1.3.2022. Nesprávna aplikácia 10-ročnej premlčacej lehoty zo strany konajúceho súdu, vyplýva z konštantnej judikatúry, a to predovšetkým z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018, podľa ktorého: „Žalovaný musí preukázať, že v čase kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota... Tu dovolací súd konštatuje, že samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa)“. Žalovaná má za to, že zo strany konajúceho súdu došlo k nesprávnej aplikácii príslušných ustanovení právnych noriem, čo malo za následok vydanie rozhodnutia v rozpore so zákonom. Ani odvolanie sa na spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy nemá samo o sebe za následok aplikáciu 10-ročnej premlčacej doby. Na jej aplikáciu je potrebné, v súlade s príslušnými ustanoveniami OZ a ustálenou judikatúrou, preukázať úmysel žalovaného sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť. Takýto úmysel však nebol počas celého konania nie len že preukázaný, ale ani len tvrdý. Žalovaná zároveň poukázala na bod 56 rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-485/19, na ktoré poukázal aj konajúci súd a kde tento uviedol: „V prvom rade, pokiaľ ide o námietku premlčacej lehoty voči žalobám podaným spotrebiteľmi na uplatnenie práv, ktoré im vyplývajú z práva Únie, je potrebné uviesť, že takéto pravidlo nie je samo osebe v rozpore so zásadou efektivity, pokiaľ jeho uplatnenie v praxi neznemožňuje alebo nadmerne nesťažuje výkon práv priznaných osobitne smernicami 93/13 a 2008/48.“, ako aj na bod 57 tohto rozhodnutia: „Súdny dvor už totiž uznal, že ochrana spotrebiteľa nie je absolútna a že stanovenie primeraných lehôt na podanie žalôb pod hrozbou preklúzie v záujme právnej istoty je zlučiteľné s právom Únie (rozsudky z 9. júla 2020, Raiffeisen Bank a BRD Groupe Sociétés Générale, C-698/18 a C-699/18, EU:C:2020:537, bod 56, ako aj zo 16. júla 2020, Caixabank a Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-224/19 a C-259/19, EU:C:2020:578, bod 82, ako aj citovanú judikatúru)“. Žalobca mal možnosť podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo všeobecnej objektívnej 3-ročnej premlčacej lehote. K uplatneniu uvedeného práva mu nič nebránilo. Navyše pokiaľ sa o bezdôvodnom obohatení mal údajne dozvedieť na základe rozhodnutia sp. zn. 20Csp/64/2021, túto mal možnosť podať už skôr.

17. Žalovaná ďalej namietala posúdenie výšky úrokovej sadzby zo strany súdu prvej inštancie. Výška úrokovej sadzby nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná. Jediné obmedzenie vzťahujúce sa vo svojej podstate aj na výšku úrokovej sadzby možno badať v ustanovení § 1 ods. 4 v spojení s § 1a ods. 1, prvá veta nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktoré stanovuje kritéria pre určenie najvyššej prípustnej odplaty za poskytnutie úveru. Podľa § 1 ods. 1 tohto nariadenia odplatu úveru tvoria predovšetkým úroky, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy. V zmluve o úvere je pritom priemerný súčet týchto nákladov označený pod pojmom RPMN. Úroková sadzba dohodnutá v zmluve o úvere uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou predstavuje jediné odplatu, ktorá bola medzi stranami sporu dohodnutá. Žalovaná teda od žalobcu nepožadovala žiadne ďalšie poplatky, či iné plnenia súvisiace s poskytnutým úverom, hoci na to mala

podľa zákona nárok. Uvedená skutočnosť vyplýva aj zo znenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (časť: Spôsob financovania), z ktorého je zrejmé, že sa výška úrokovej sadzby rovná výške RPMN. V súlade s uvedenými ustanoveniami nesmie najvyššia prípustná odplata prevyšovať dvojnásobok priemernej RPMN pri obdobnom úvere alebo pôžičke stanovenej pre jednotlivé typy spotrebiteľských úverov naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu zmluvy. Zmluva o spotrebiteľskom úvere bola medzi stranami sporu uzatvorená dňa 31.5.2014. Maximálna výška odplaty pri uvedenom úvere dojednanom na 1-5 rokov predstavuje hodnotu 28,42 %, dvojnásobok tak predstavuje 56,84%. V predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere bola maximálna výška odplaty dojednaná v hodnote 39 %, je tak zrejmé, že takto dojednaná odplata je v súlade so zákonom, a preto aj v súlade s dobrými mravmi. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/191/2022 zo dňa 26.10.2023. Tým, že odvolací súd priznal ustanoveniu § 3 ods. 1 OZ a inštitútu dobrých mravov väčšiu váhu, než mu v konfrontácii s jasnými a z hľadiska obsahu dispozície právnej normy pochybnosti nevzbudzujúcimi ustanoveniami § 53 ods. 6 OZ v spojení s § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. prináležala, zásadne poprel účel a význam príslušných ustanovení. Pokiaľ súdy v preskúmvanej veci vyhodnotili odplatu za poskytnutý spotrebiteľský úver ako rozpornú s dobrými mravmi napriek skutočnosti, že bola dohodnutá v zákonom stanovených mantineloch, vo svojich dôsledkoch nenaplnili ústavnoprávnu požiadavku vyplývajúcu z princípu právnej istoty, a to legitímnu predvídateľnosť postupov súdu a práva.

18. Vo vzťahu k posúdeniu výšky RPMN žalovaná poukázala na § 2 písm. i) a § 19 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Inštitút RPMN nemá žiadny iný zmysel než ten, aby spotrebiteľ dokázal porovnať reálnu cenu produktov na finančnom trhu. Zmyslom RPMN je dať na jednu stranu všetko to, čo spotrebiteľ dostáva a na druhú stranu všetko to, čo dáva navyše oproti tomu, čo dostal. RPMN nie je nič iné než vyjadrenie ceny peňazí u konkrétneho poskytovateľa úverov. Podľa § 19 ods. 2 poslednej vety zákona o spotrebiteľských úveroch, ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere použijú sa na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov celkové náklady spotrebiteľa (podľa prvej vety) s výnimkou iných skutočných nákladov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť predávajúcemu, okrem kúpnej ceny za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb. Cena za doplnkový tovar vo výške 459 eur je cena tovaru a služieb, ktorá „skončila“ u tretích osôb (rovnako ako kúpna cena za auto), a to na základe pokynu spotrebiteľa. Táto suma teda neskončila v rukách spotrebiteľa, a preto patrí do celkovej čiastky (rovnako ako istina úveru za kúpu auta), ale celkom určite nepatrí do nákladov spotrebiteľa. Doplnkový tovar a služby boli financované rovnako ako kúpa auta – poskytnutím istiny úveru. Nákladom úveru je len úrok, ktorým veriteľ túto časť úveru úročí. Žalovaná pri svojom postupe pri výpočte RPMN postupuje správne, pričom súd prvej inštancie vec nesprávne práčne posúdil. Žalovaná poukázala na to, že veriteľ neponúka doplnkový tovar a služby ako povinnú súčasť kúpnej zmluvy a teda aj úverového financovania. Spotrebiteľ mal možnosť uzavrieť kúpnu zmluvu výlučne na tovar A, teda na osobný automobil. Tovar a službu B kupovať, resp. financovať nemusel. Vzhľadom na to, že doplnkový tovar a služby nie sú podmienkou získania spotrebiteľského úveru a ani ich spotrebiteľ nemusí zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nevstupujú tieto do výpočtu RPMN na strane celkových nákladov a hodnota RPMN je v predmetnej spotrebiteľskej zmluve uvedená v správnej výške 39 %.

19. Ku skúmaniu bonity žalovaná uviedla, že v konaní preukázala, že z jej strany došlo k splneniu povinností, ktoré jej zákon vo vzťahu ku skúmaniu schopnosti spotrebiteľa splácať poskytnutý úver ukladá. Žalovaná vykonala dopyt do úverového registra, konkrétne NRKI – nebankový register klientskych informácií. Zo správy vyplynulo, že žalobca nemal v registri záznamy o iných úveroch. Výsledkom posúdenia schopnosti splácať a porovnania príjmov žalobcu vo výške 1000 eur a jeho výdavkov $(100+198,09+90,42)=388,51$ eur bolo zistenie, že žalobcovi ostalo k dispozícii ešte 611,49 eur. Keďže výsledok posúdenia schopnosti splácať bol kladný - žiadosť žalobcu bola schválená. Žalovaná v súlade s § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch požiadala spotrebiteľa – žiadateľa o spotrebiteľský úver, aby uviedol úplne, presne a pravdivo informácie o výške jeho skutočného reálneho príjmu, o zdroji jeho príjmov, rodinnom stave, počte vyživovaných detí. Pri skúmaní schopnosti spotrebiteľa splácať poskytnutý úver je dôležitá súčinnosť spotrebiteľa, nakoľko veriteľ poskytujúci finančné prostriedky nemá akým iným spôsobom zistiť všetky údaje, ktoré mu zákon pri posúdení bonity ukladá. Uvedené sa vzťahuje predovšetkým na jeho výdavky, ktoré v čase poskytnutia úveru má. Pokiaľ však spotrebiteľ veriteľovi neposkytne dostatočnú súčinnosť, prípadne sa rozhodne svoje výdavky zamlčať, nemôže byť táto skutočnosť na ťarchu veriteľa, ktorý v danom prípade nemá inú možnosť ako tieto výdavky zistiť. Žalovaná skúmala všetky výdavky, ktoré sú pre ňu zistiteľné, a to predovšetkým nahliadnutím do príslušných registrov. Žalovaná vykonala dopyt do úverového registra, pričom žalobca žiadne splátky iných úverov nemal. Okrem týchto výdavkov žalovaná vzala do úvahy aj ďalšie zo strany žalobcu

uvedené výdavky (100 eur) a okrem týchto taktiež vychádzala z prezumpcie životného minima (198,09 eur + 90,42 eur). Úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov iba v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom o hrubé porušenie povinnosti ide iba v prípade, ak veriteľ posúdi schopnosť splácať úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, k čomu v tomto prípade nedošlo.

20. Žalobca navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že v rozsudku sp. zn. 20Csp/64/2021 Okresný súd Dunajská Streda zamietol žalobu o zaplatenie sumy 1.244,16 eur s príslušenstvom. V rámci daného rozsudku sa súd vyjadril k RPMN, ku skúmaniu bonity, k úrokovej sadzbe a vyhlásil daný úver za bezúročný a bezpoplatkový. Žalobkyňa v danej veci Intrum Slovakia s.r.o, ktorá sa stala stranou sporu na základe uznesenia zo dňa 20.7.2022 namiesto právneho nástupcu VÚB a.s., nepodala v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Žalobca má za to, že v danej veci sa už právoplatne rozhodlo a úver je preto nutné považovať za bezúročný a bezpoplatkový, a to aj s prihliadnutím na to, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere neposúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Súd vo svojom rozhodnutí na základe dokazovania usúdil, že žalobca úver preplatil o 5.930 eur. Ďalej vo svojom rozhodnutí konštatoval, že úroková sadzba úveru 39 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 OZ a z toho dôvodu v zmysle § 39 OZ je v tejto časti zmluva o spotrebiteľskom úvere neplatná. Zmluva tiež obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. Žalobca ďalej uviedol, že aj RPMN bola uvedená nesprávne, čo má za následok, že úver bol bezúročný bezpoplatkový. V danom prípade všetko čo si veriteľ ponechal navyše predstavuje bezdôvodné obohatenie. Vo vzťahu k námietke premlčania žalobca poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/29/2021 a sp. zn. 7Cdo/268/2021 zo dňa 28.2.2022. Podľa Rozhodnutia Najvyššieho Sudu ČR z 30.4.2002 sp. zn. 33Odo/477/2001 pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej lehoty na uplatnenie práva na náhradu škody v zmysle OZ je rozhodné, kedy sa poškodený dozvie o už vzniknutej škode (teda nie len o protiprávnom úkone či o škodovej udalosti) a kto za ňu zodpovedá. Pri posúdení, kedy sa poškodený dozvedel o škode, je potrebné vychádzať z preukázanej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode (nielen z predpokladanej vedomosti o tejto škode). Žalobca poukázal na to, že o vzniknutej škode sa dozvedel rozhodnutím súdu (vo veci sp. zn. 20Csp/64/2021). V uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/9/2012 zo 16.1.2013 bol prijatý záver, že ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov. Uviedol, že rešpektovanie princípu ignorancia iuris non excusat v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere. Jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu.

21. Žalovaná v podaní zo dňa 27.3.2024 zotrvala na ňou podanom odvolaní. Uviedla, že žalobca svoje vyjadrenie zameral na konanie, ktoré bolo voči žalobcovi vedené spoločnosťou Intrum Slovakia, s.r.o., v rámci ktorého sa táto spoločnosť domáhala zaplatenia sumy 1.244,16 eur predstavujúcej neuhradené splátky úveru. Rozsudok vydaný v tomto konaní ale nemá vo vzťahu k žalovanej žiadnu relevanciu z dôvodu jeho subjektívnej záväznosti. Žalovaná totiž nebola účastníčkou predchádzajúceho konania, z čoho vyplýva, že jej nebola daná možnosť sa účinne brániť, resp. uplatňovať prostriedky procesného útoku a procesnej obrany vo vzťahu k uplatňovanému nároku. V neposlednom rade predmetom predchádzajúceho konania bol nárok odlišný od nároku uplatnenému v tomto konaní.

22. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 6.5.2024 uviedol, že v konaní vedenom pod sp. zn. 20Csp/64/2021 prvotne vystupovala spoločnosť VÚB leasing, a.s. a neskôr jej právny nástupca - spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s. To, že Všeobecná úverová banka, a.s. postúpila pohľadávku na spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. podľa žalobcu nič nemení na skutočnosti, že daný úver bol vyhlásený za bezúročný a bezpoplatkový. Žalobca za nepravdivé označil tvrdenie, že žalovanej nebolo umožnené sa v konaní brániť, keďže zmluvný vzťah, z ktorého požadovaný nárok (na vrátenie bezdôvodného obohatenia) vznikol, bol so žalovanou a nie s Intrum Slovakia s.r.o.

23. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po

skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

24. Predmetom konania v prejednávanej veci je žaloba, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalovanou je bezúročný a bez poplatkov a zaplataenia istiny 5.995,30 eur titulom bezdôvodného obohatenia.

25. Súd prvej inštancie výrokom I. napadnutého rozsudku určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 120143316 zo dňa 31.5.2014 uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. je bezúročný a bez poplatkov; výrokom II. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.800,60 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku; výrokom III. vo vyššej časti žalobu zamietol a výrokom IV. rozhodol o náhrade trov konania.

26. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. a tiež v závislom výroku IV. o náhrade trov konania. Odvolanie voči výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie podané nebolo.

27. Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

28. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

29. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a predchádzajúci procesný postup súdu prvej inštancie z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok odvolateľky uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené a preskúmaný rozsudok je vecne správny. Na základe skutočností uvedených v odvolaní nemožno urobiť záver o vadách rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré namietala odvolateľka v ňom podanom odvolaní, keďže súd prvej inštancie daný spor z pohľadu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a nepremičaní uplatneného nároku správne právne posúdil, použil pritom relevantné právne normy, ktoré aj správne interpretoval a aplikoval na zistený skutkový stav a z preukázaných skutkových okolností vyvodil zodpovedajúce právne závery.

30. Odvolací súd konštatuje, že z obsahu posudzovanej zmluvy o úvere je bez pochyb zrejmé, že na právny vzťah založený predmetnou zmluvou medzi žalobcom a žalovanou (resp. i jeho právnou predchodkyňou), je nutné aplikovať príslušné ustanovenia § 52 a násl. OZ zaoberajúce sa problematikou spotrebiteľských vzťahov a ochrany práv spotrebiteľa a súčasne je nutné podriaďiť predmetný zmluvný vzťah právnemu režimu osobitnej právnej normy upravujúcej spotrebiteľské úvery, a to zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Odvolací súd poznamenáva, že právne posúdenie zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovanou, ako vzťahu spotrebiteľského vyplývajúceho zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ani samotnou žalovanou v odvolaní namietané nebolo.

31. Vo vzťahu k námietke premlčania odvolací súd poukazuje na bod 20. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie uviedol, že k premlčaniu nedošlo s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/268/2021 zo dňa 28.2.2022 (R 15/2022). Najvyšší súd SR v uvedenom rozhodnutí o. i. konštatoval, že vzhľadom na to, že podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ C - 485/19 zásada efektivity bráni vnútroštátnej úprave objektívnej trojročnej premlčacej lehoty, je nevyhnutné na tento typ nárokov subsidiárne uplatňovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia (a to bez skúmania zavinenia). Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že právo žalobcu domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia premlčané nie je, keďže žaloba bola podaná v desaťročnej premlčacej lehote. Splatnosť prvej splátky v zmluve o úvere bola dohodnutá k 15.6.2014, posledná splátka zo strany žalobcu bola uhradená dňa 1.3.2019, žalobca vedomosť o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil nadobudol z rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 20Csp/64/2021-183 zo dňa

9.2.2023, pričom žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia podal dňa 23.6.2023. Žalobou uplatnený nárok teda nie je premlčaný ani v objektívnej, ani v subjektívnej premlčacej dobe.

32. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie, žalobca dňa 31.5.2014 uzatvoril s predávajúcou spoločnosťou AUTO DISKONT s.r.o. kúpnu zmluvu s predmetom kúpy motorového vozidla značky BMW 3. Kúpna cena v časti E. zmluvy bola stanovená sumou 5.379 eur, pričom časť kúpnej ceny vo výške 1.613,70 eur bola predávajúcemu zaplatená v hotovosti pri podpise tejto zmluvy a zvyšná časť kúpnej ceny vo výške 3.765,30 eur mala byť v zmysle zmluvy predávajúcemu zaplatená prostredníctvom úveru na základe zmluvy o úvere č. 120143316 uzatvorenej medzi kupujúcim a obchodnou spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., t.j. právnou predchodkyňou žalovanej. V deň uzatvorenia kúpnej zmluvy, t.j. dňa 31.5.2014 spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., zastúpená sprostredkovateľom AUTO DISKONT s.r.o., uzavrela so žalobcom „Zmluvu a zmluvu o zabezpečení“ č. 120143316, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru žalobcovi na financovanie kúpy osobného ojazdeného motorového vozidla s dohodnutou kúpnu cenou 5.379 eur - predmet financovania A, ako aj predmet financovania B - doplnkový tovar a služby: balíček povinnej výbavy (48 eur), príprava vozidla k predaju a služby (191 eur), carlife agrance (220 eur) s dohodnutou kúpnu cenou 459 eur. Úver mal byť podľa zmluvy žalobcovi poskytnutý vo výške 4.224,30 eur, pričom mesačné splátky splatné vždy k 15. dňu v mesiaci (v počte 60) činili (bez poistenia) 145,59 eur. Ďalej bol dojednaný termín konečnej splatnosti 05/2019, ročná úroková sadzba 39 %, RPMN 39 % a priemerná RPMN 28,42 %. Celková čiastka s poistením bola stanovená sumou 8.735,40 eur.

33. Žalobca ako spotrebiteľ majúci záujem o kúpu motorového vozidla v rámci jedného rokovania s predajcom o kúpnej zmluve s týmto subjektom zároveň vystupujúcim aj ako sprostredkovateľ úveru pre právnú predchodkyňu žalovanej uzavrel aj zmluvu o spotrebiteľskom úvere bezpochyby s cieľom takto získanými peniazmi z úveru financovať časť kúpnej ceny motorového vozidla, čo zmluvné strany v kúpnej zmluve odkazom na číslo úverovej zmluvy a uvedením výšky úveru 3.765,30 nespochybniteľne aj vyjadrili. Vzhľadom na okolnosti, za ktorých bola uzavretá, zmluva o spotrebiteľskom úvere svojou povahou pre žalobcu bez sporu je preto zmluvou, ktorej predmet sa realizuje len v spojení s inou zmluvou, ktorou v danom prípade je zmienená kúpna zmluva. Pre priemerného spotrebiteľa, akým je aj žalobca, za bežných okolností je totiž podstatným práve kúpna zmluva ako prvotný dokument, z ktorého jednoznačne vyplýva, že časť kúpnej ceny motorového vozidla v rozsahu 3.765,30 eur bude financovaná jej vyplatením predajcovi práve z tohto úveru identifikovaného číslom úverovej zmluvy, ktorý na tento účel má poskytnúť žalovaná, resp. v danom prípade jej právnou predchodkyňa ako veriteľ. Súd prvej inštancie po skutkovej i právnej stránke preto správne uzavrel, že ide o zmluvy vzájomne závislé (§ 52a ods. 2 OZ), o viazaný spotrebiteľský úver (§ 15 zákona o spotrebiteľských úveroch), t. j. zmluvu, v ktorej spotrebiteľský úver v danom prípade sa dojednal výhradne na financovanie zmluvy o kúpe konkrétneho tovaru, pričom kúpna zmluva a zmluva o spotrebiteľskom úvere tvoria obchodný celok. O tejto jednote svedčí aj koncipovanie samotnej kúpnej zmluvy, v zmysle ktorej zvyšok kúpnej ceny v rozsahu 3.765,30 eur predávajúcemu bude zaplatený prostredníctvom úveru na základe zmluvy č. 120143316 uzatvorenej medzi žalobcom ako kupujúcim a obchodnou spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., a to priamo na bankový účet predávajúceho.

34. Spotrebiteľovi, ktorý pri dojednaní spotrebiteľského úveru vystupuje v slabšej pozícii v porovnaní s poskytovateľom úveru, je potom potrebné v týchto vzťahoch v medziach zákona poskytnúť zvýšenú ochranu, keďže vzhľadom na zložitú problematiku dôveruje poskytovateľovi úveru. V danom prípade však došlo k zneužitiu tejto dôvery spotrebiteľa pri dojednaní spotrebiteľského úveru, ktorého predmetom je financovanie kúpy motorového vozidla. Tento viazaný úver v celej jeho výške (t. j. aj predmet financovania B predstavujúci sumu 459 eur) bol totiž poskytovateľom úveru poukázaný priamo na bankový účet samotného predávajúceho, t. j. žalobca s týmito peňažnými prostriedkami nedisponoval, disponoval s nimi výlučne subjekt, s ktorým žalobca pri uzavretí zmlúv rokoval. Vzhľadom na to, že kúpna zmluva so zmluvou o spotrebiteľskom úvere tvoria obchodný celok, bolo na žalovanej, pre ktorú sprostredkovateľ úveru v jej mene konal, preukázať, že plnenie aj v rozsahu sporných 459 eur bolo poskytnuté v prospech žalobcu výhradne na financovanie konkrétneho tovaru alebo konkrétnej služby uvedenej v zmluve o jeho kúpe alebo o jej poskytnutí, ktorá spolu so zmluvou o úvere tvoria jeden obchodný celok. Nešlo teda o dôkaznú povinnosť žalobcu preukázať, že o predmet financovania B žalovanú nežiadal. Práve naopak, bolo povinnosťou žalovanej preukázať, že taká jednota, aká existuje medzi kúpnu zmluvou, predmetom ktorej bolo motorové vozidlo, a zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 120143316, ktorou sa mala financovať časť kúpnej ceny 3.765,30 eur

(predmet financovania A), existuje aj vo vzťahu k predmetu financovania B, pretože inak vo vzťahu k tomuto doplnkovému tovaru a službám takáto jednota zjavne absentuje. Vzhľadom na to, že odvolateľka existenciu takejto dohody nepreukázala, neuniesla dôkazné bremeno. Úverovú zmluvu podpisovala právna predchodkyňa žalovanej v zastúpení predávajúcim, preto za týchto okolností musela právna predchodkyňa žalovanej, konajúca prostredníctvom predávajúceho, pri uzatváraní úverovej zmluvy vedieť o okolnostiach dojednaní viazanej kúpnej zmluvy a jej obsahu, teda aj o tom, v akej výške čerpania úveru mal žalobca záujem si dojednanú kúpnu cenu prostredníctvom úveru dofinancovať a v súlade s tým mala postupovať aj pri koncipovaní úverovej zmluvy.

35. Pri sledovaní skutočného záujmu spotrebiteľa, vychádzajúc z obsahu kúpnej zmluvy, je zrejmé, že kúpna cena konkrétne špecifikovaného automobilu, ako predmetu kúpy, bola dojednaná vo výške 5.379 eur, pričom priamo v kúpnej zmluve je uvedené, že časť kúpnej ceny v sume 1.613,70 eur žalobca ako kupujúci uhradil predávajúcemu v hotovosti pri podpise zmluvy a zvyšná časť kúpnej ceny vo výške 3.765,30 eur mala byť predávajúcemu zaplatená prostredníctvom úveru na základe (v kúpnej zmluve presne identifikovanej) zmluvy o úvere č. 120143316. Kúpna zmluva tak obsahuje jasný a určitý prejav vôle žalobcu získať úver v konkrétnej výške 3.765,30 eur, nakoľko žiadne iné poplatky spojené s predmetom kúpy z predmetnej kúpnej zmluvy nevyplývajú. Uvedená suma 3.765,30 eur tak mala byť v zmysle zmluvných dojednaní v kúpnej zmluve, a teda prejavenej vôle kupujúceho, výškou úveru, no v zmluve o úvere je už uvedená iná výška úveru, a to 4.224,30 eur (navýšená o Predmet financovania B). Nakoľko si žalobca doplnkový tovar a služby osobitne nevyjednal, je možné stotožniť sa so záverom súdu prvej inštancie, že uvedeným postupom došlo k umelému navýšeniu sumy úveru. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy je obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere celková výška poskytnutého úveru. Táto bola v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená v nesprávnej výške, pričom absencia, resp. nesprávny údaj o celkovej výške poskytnutého úveru je sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch.

36. Odvolací súd tak z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie, ako aj s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/61/2014 zo dňa 26.8.2015 konštatuje, že pri uzatváraní aj posudzovanej úverovej zmluvy, ako vzájomne závislej zmluvy od kúpnej zmluvy, postupoval sprostredkovateľ pôvodného veriteľa postupom, ktorý nie je súladný so spotrebiteľským právom a ktorý bol vyhodnotený ako nekalá obchodná praktika. Vzájomné prepojenie kúpnej zmluvy a zmluvy o úvere a nutnosť ich spoločného posudzovania zdôraznil Najvyšší súd SR aj v rozhodnutiach sp. zn. 5 Sžo 21/2013 zo dňa 30.4.2014 a sp. zn. 8 Sžo 2/2013 zo dňa 23.1.2014.

37. Ako už bolo uvedené vyššie, právna predchodkyňa žalovanej navýšila sumu úveru o náklady za tovar a služby, ktoré si žalobca nevyžiadal a nemal o ne záujem. Ak právna predchodkyňa žalovanej zahrnula do istiny úveru aj poplatky súvisiace s predmetom financovania B, teda už vstupné údaje relevantné pre výpočet RPMN neboli správne, logickým dôsledkom je aj nesprávny údaj o výške RPMN poskytnutého úveru. Pokiaľ sa odvolateľka v odvolaní dožaduje aplikácie ustanovenia § 19 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, odvolací súd poznamenáva, že odvolateľkou citované znenie poslednej vety § 19 ods. 2 v čase uzatvorenia posudzovaných zmlúv ešte v právnej úprave zákona o spotrebiteľských úveroch nebolo a neskoršie znenie tohto ustanovenia tak súd prvej inštancie aplikovať retrospektívne ani nemohol. Súd prvej inštancie správne aplikoval na daný skutkový stav právnu úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch platnú a účinnú v čase uzatvorenia posudzovanej zmluvy o viazanom spotrebiteľskom úvere. Správne sú tiež závery súdu prvej inštancie, že pokiaľ v posudzovanej spotrebiteľskej úverovej zmluve pri výpočte RPMN sa vychádzalo z úveru vo vyššej sume (4.224,30 eur), než aký v prospech žalobcu reálne bol poskytnutý (3.765,30 eur) v danej úverovej zmluve RPMN je uvedená nesprávne. Odvolací súd preto dospel k záveru, že právnou predchodkyňou žalovanej poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov okrem už vyššie konštatovaného dôvodu absencie správneho údaju o celkovej výške poskytnutého úveru navyše aj v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) v spojení s § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch (citovaných súdom prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku), keďže v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne vypočítaná ročná percentuálna miera nákladov.

38. Žalovaná v odvolaní zároveň namietala záver súdu prvej inštancie ohľadom rozporu úrokovej sadzby s dobrými mravmi. Žalovaná odvolanie v tejto časti odôvodnila s poukazom na § 1a a § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktoré ust. ale v čase uzavretia zmluvy neboli účinné. Pri absencii

tejto právnej úpravy súd prvej inštancie správne posúdil rozpor úrokovej sadzby s dobrými mravmi s prihliadnutím na § 3 ods. 1 a § 39 OZ, pričom žalovaná nespochybnila skutkový záver súdu prvej inštancie o výške úrokovej sadzby z obdobných úverov poskytovaných v rozhodnom období. Úroková sadzba dohodnutá v úverovej zmluve bola pritom niekoľkonásobne vyššia než priemerná úroková sadzba porovnateľných úverov v danom období, išlo o viac než 3-násobok priemerných úrokových sadzieb, a preto súd prvej inštancie v časti dohodnutého úroku správne považoval zmluvu za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/26/2011 zo dňa 26.4.2012 (v danej veci súd zistil, že úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi konania v zmluvách o pôžičke podstatne prevyšovala obvyklú úrokovú mieru a z tohto zistenia vyvodil právny záver o neplatnosti takýchto ujedaní pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 OZ). Z uvedeného dôvodu dospel súd prvej inštancie v prejednávanej veci k správne mu záveru, že v predmetnej úverovej zmluve absentuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch.

39. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb dodávateľa a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu, nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá predstavovala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav. Práve s ohľadom na uvedenú koncepciu spotrebiteľského práva bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti, a to práve tie uvedené v ustanovení § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu. Princíp ochrany spotrebiteľa vyžaduje transparentnosť zmluvných dojednaní, ktoré sú spotrebiteľovi dodávateľom predkladané k podpisu. Z nich musí byť zrejmé, aké bude finálne finančné zaťaženie príjemcu úveru, lebo len takto informovaný spotrebiteľ môže urobiť spoľahlivú komparáciu na trhu dostupných a ponúkaných úverov bez toho, aby neskôr zistil, že vychádzal zo zámerne skreslených informácií. Pokiaľ teda údaje predstavujúce obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy nie sú uvedené v zmluve správne, nemožno hovoriť o splnení povinnosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom nesplnenie z neho vyplývajúcej povinnosti zákon striktnie sankcionuje tým, že spotrebiteľský úver sa stáva od počiatku bezúročný a bez poplatkov v súlade s § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch (porovnaj s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/13/2023 zo dňa 29.5.2024).

40. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v preskúvanom rozsudku správne uzavrel, že predmetný spotrebiteľský úver je nevyhnutné považovať za bezúročný a bez poplatkov, keď právnym následkom určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej. Podľa § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. V súlade s citovaným ustanovením súd prvej inštancie podľa odôvodnenia preskúvaného rozsudku tiež správne vyslovil bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru.

41. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí

dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 251/04, sp. zn. III. ÚS 209/04, sp. zn. II. ÚS 200/09). Do práva na spravodlivý proces nepatrí súčasne právo strany konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s požiadavkami strany konania a jej právnymi názormi (viď rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04 a sp. zn. I. ÚS 50/04). Odvolací súd zároveň konštatuje, že nezistil existenciu ďalšieho odvolacieho dôvodu v odvolaní žalovanej, ktorý by mal pre danú vec podstatný význam.

42. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s § 380 CSP vo výrokoch I. a II. vo veci samej, ako aj v závislom výroku IV. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

43. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

44. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania vzhľadom na to, že bol v odvolacom konaní úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

47. Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).